

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-127

10.2.2025

Landkreditt Forsikring AS

Næringsliv

Skade på samlerive – plutselig ytre påvirkning?

Sikrede meldte inn skade på en samlerive i april 2023. Han opplyste at skaden hadde oppstått i forbindelse med oppsamling av halm på et jorde. Skaden ble undersøkt og taktert hos et verksted, og utbedringskostnaden ble kalkulert til kr 219 310. Verdien på selve samleriva ble vurdert til kr 268 000. Foretakets takstmann uttalte følgende: "Det høres ikke ut som at de har kjørt på noe. Det kan rett og slett se ut til at bolter på drag/ramme har løsnet og at riva derfor til slutt knakk sammen. Jeg er i så fall i tvil om vi skal regne dette som kaskoskade". Foretaket avslo erstatning med begrunnelse i at det ikke var dokumentert en dekningsmessig skadeårsak. Videre viste foretaket til at vilkårene uansett hadde unntak for "skade på enkeltgjenstand som har verdi over kr.250.000". Sikrede anførte på sin side at skaden skyldtes en plutselig ytre påvirkning; mest sannsynlig uværet "Hans". Nemnda kom til at sikrede ikke hadde sannsynliggjort at skaden skyldtes en ytre påvirkning.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skade på landbruksredskap.

Sikredes driftsløsoforsikring har bl.a. følgende vilkår:

3 Hva som er forsikret

Forsikringen omfatter driftsløso som er i bruk eller som umiddelbart kan tas i bruk, og som er belastet driftsregnskapet. Som driftsløso regnes maskiner, løso/redskap og gjerder i innmark.

(...)

Forsikringen omfatter ikke:

- (...)
- skade på enkeltgjenstand som har verdi over kr.250.000

4 Hvilke skader, tap og utgifter som dekkes

Driftsløsoforsikringen dekker plutselig og uforutsett skade ved ytre påvirkning, med unntak av skader nevnt i pkt. 5, såfremt sikrede:

(...)

5 Skader som ikke dekkes

Forsikringsforetaket dekker ikke:

- maskinskade som ikke skyldes ytre påvirkning

(...)

- Utgifter til vedlikehold og forbedringer

Sikrede meldte i april 2023 om skade på en samlerive med følgende forklaring:

Ranka halm etter tresking på et korn jorde. Ranket med Claas liner 2900 idnr: (xxxx) bak på traktoren. Ramma knakk i skjøten mellom de to halvdelene når jeg var ferdig med ranke på jorde og var på vei ut.

Omfang: Nesten alle skruene i skjøten ga etter når jeg kjørte bortover jordet. Dette medførte at riven bøyd/løsna seg i skjøten å dro sidebeskyttelsen på rotorene i bakken. Bøyde platene skruene siter i, dro i sund kraftoverførings aksler og ødela hydraulikk feste og slanger på riva.

Samleriven var innkjøpt i 2018 med fakturapris kr 300 000 (inkl. mva.).

Skaden ble undersøkt og taksert hos firma A, som beregnet utbedringskostnaden til kr 219 310.

Foretakets takstmann T. uttalte følgende etter dialog med verkstedet:

Samlerive har blitt skadet ved kjøring på jorde. Skaden skjedde da jobben var ferdig og de skulle kjøre ut fra jordet. Det høres ikke ut som at de har kjørt på noe. Det kan rett og slett se ut til at bolter på drag/ramme har løsnet og at riva derfor til slutt knakk sammen. Jeg er i så fall i tvil om vi skal regne dette som kaskoskade. Tviler på at alle boltene har løsnet samtidig og plutselig. Det typiske vil være at de har løsnet litt og litt pga. vibrasjoner og bevegelser.

(...)

Spurte verkstedet litt rundt disse boltene, om de kunne ha "gjenget seg ut" litt og litt. Han svarte bekreftende på det, og sa at det ikke var uvanlig at dette skjedde. De hadde vært borti tilfeller av dette tidligere.

Foretaket avsto dekning under driftsløsoforsikringen. Det var ikke dokumentert at skaden oppsto "plutselig", og forsikringen dekket dessuten ikke "skade på enkeltgjenstand som har verdi over kr 250.000".

Saken ble klaget inn for Finansklagenemnda den 3.7.24 og sikrede fremla følgende udaterte uttalelse fra verkstedet A:

Takstmann i Landkreditt forsikring har besiktiget skaden hos oss (verksted). I den forbindelse utalte vår mekaniker (navn) etter spørsmål om bolter til fest av ramme at han hadde vært borti dette før. Spørsmålet kom fra Takstmann. I ettertid har oppstått en misforståelse rundt dette.

Disse boltene er ikke vanlig at løsner, det som (navn) refererte til var når (firma) hadde levert ny rive til en kunde i 2019, løsnet disse boltene på denne riva til kunden etter kort bruk. Dette ble da innlemmet at alle nye river ved klargjøring og montering skulle disse boltene monteres med skruesikring type loctite/skruelim. Etter dette tiltaket ble innlemmet i klargjøring og montering av river, har vi på (verksted) ikke vært borti tilfeller hvor disse boltene løsner.

Sikrede fremla også følgende kommentar fra en ansatt hos A som jobbet med garantisaker:

Jeg har snakket med (navn) som driver med garanti hos oss. Han har sett på tall helt i fra vi startet opp i 2016 og til i dag. Det er svært lite garantisaker med CLAAS LINER. Beskrivelsen fra han er at det årlig er saker som du kan telle på en hånd.

Sikrede krever dekning for skade på samleriva. Skaden skjedde plutselig og uventet, trolig som følge av uværet "Hans". Alt regnværet som kom høsten 2023 førte til at jordene var svært bløte, som igjen medførte hjulspor etter tresking. Regnvannet førte også til bekker og hull i åker. Disse forholdene på åkeren forårsaket skaden på samleriva. Utstyret var godt vedlikeholdt.

Verkstedets beskrivelse om at skaden ikke oppsto plutselig, er direkte feil. I den skriftlige uttalelsen fra verkstedet i ettertid fremkommer det at denne type skade på en slik samlerive ikke er vanlig. Sikrede viser til fremlagt dokumentasjon på at det er svært lite garantisaker med denne samleriven.

Unntaket for "skade på enkeltgjenstand som har verdi over kr 250.000" kan ikke gjøres gjeldende. Sikrede anfører at verdien på samleriva er under kr 250 000 og viser til fremlagt faktura fra 2018, som viser at salgsprisen den gangen var kr 240 000. Reparasjonsprisen er anslått til kr 219 310.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at det ikke er dokumentert at skaden oppsto plutselig, jf. vilkårenes pkt. 4. Begrepet "plutselig" betyr at skaden må skje momentant eller brått. Formålet med vilkåret er å avgrense mot skader som utvikler seg gradvis og over tid. I foreliggende sak har både foretakets takstmann og verkstedets mekaniker vurdert at skaden har skjedd som følge av at boltene på samleriva har gjenget seg ut over tid. Dette er ikke en "plutselig" skade.

Det foreligger ingen dokumentasjon på at sikrede har kjørt på noe med samleriva, eller at skaden skyldes en annen ytre årsak. At boltene skulle løsnet samtidig og plutselig, uten noen klar foranledning, har formodningen mot seg. Etter foretakets vurdering, foreligger det derfor sannsynlighetsovervekt for at boltene har løsnet over tid.

Vilkårenes pkt. 3 unntar uansett "skade på enkeltgjenstand som har verdi over kr.250.000". Etter ordlyden er det verdien av enkeltgjenstanden på skadetidspunktet som er avgjørende. Verkstedet har taksert verdien av riven uten skade til kr 268 000 eks. mva. Riven er derfor ikke omfattet av forsikringen.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for skade på samlerive.

Sikredes forsikring omfatter "plutselig og uforutsett skade ved ytre påvirkning".

Det er fremlagt en fagkyndig uttalelse som sier at:

bolter på drag/ramme har løsnet og at riva derfor til slutt knakk sammen. Tviler på at alle boltene har løsnet samtidig og plutselig.

Formuleringen "ytte" betyr ytte i forhold til det forsikrede objektet, her samleriva. Taksten tilsier at bolter på drag/ramm har løsnet. Dette er ikke en ytre påvirkning. Det er heller ikke en ytre påvirkning at riven "knakk sammen", og taksten angir ikke noen ytre årsak som har ført til at boltene falt ut. Det er derfor ikke sannsynliggjort at det dreier seg om en ytre påvirkning.

Skaden er etter dette ikke omfattet av forsikringen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Heike Kristine Bentsen (næringsrepresentant).